

ERMENİSTAN EKONOMİSİNİN DİASPORANIN İANESİNE DEĞİL BALIK TUTMAYI BECERMEYE İHTİYACI VAR

AVİM

Ermeni kaynakların yaptığı açıklamalara göre, ABDdeki Ermenistan diasporası tarafından Ermenistana ulaştırılmak üzere geçtiğimiz dönemde 1 Milyar Doları geçen yardım yapıldığı anlaşılmaktadır.

23 Eylül 2018 tarihinde Başbakan Nikol Paşinyan Amerika Birleşik Devletlerine yaptığı ziyaret sırasında Ermenistan cemaatiyle görüşmesinde yardım istemediklerini daha uzun vadede sonuç verecek girişimleri kabul edebileceklerini, örneğin ekonomik yatırım, altyapı geliştirilmesi, iş hayatının canlandırılmasını ve Ermenistanın ekonomik olarak görünürlüğünün artırılmasına yönelik girişimlerin sonuç verebileceğini ifade etmiştir.

Başbakan Paşinyan haklı olarak, Ermenistanın yardımlara değil, ekonomik yatırımlar ve sürdürülebilir ekonomik gelişmelere ihtiyaç duyduğunu, Ermenistanın ekonomik olarak kalkınması gerektiğini ortaya koymaktadır. Bu görüşlerini ifade ederken Paşinyanın göreve gelmesinden bu yana Ermenistanı baştan başa sarmış yolsuzlukla mücadele etme yönündeki girişimleri akılda tutulmalıdır. Oysa diasporada bu yardımların yönetiminde bulunan bazı çevreler Paşinyanın bu görüşleri ifade etmesinden rahatsızlık duymuş ve örneğin doğrudan hibelerden ziyade yatırımlara öncelik verilmesini vurgulayan sözlerine karşı çıkmışlardır. Bu çevreler, basına da yansıyan ifadelerinde, Ermenistana yönelik yatırımların sürdürülmesi gerektiğini teyit etmekte, ancak hibelerin de devam ettirilmesi gerektiğini, çünkü yatırımların etkisinin ancak uzun vadede hissedileceğini, bu süreçte halkın günlük geçimini sağlayacak paraya ihtiyaç duyulduğunu savunmaktadır. Yine aynı çevreler yardımların devam etmemesi durumunda Ermenistanda halkın ve yoksul kesimin hayatını idame ettirmesinin mümkün olmadığını öne sürmektedir.

Paşinyanın Ermenistana koşulsuz, şartsız, hibeler yoluyla sağlanan milyarlarca dolarlık yardım yerine yatırımları öne çıkarmasının sebebi hibelerin amacına uygun kullanılmamasıdır. Gerçekten de Paşinyanın göreve gelmesiyle Ermenistana yönelik çalışan yardım fonları dahil olmak üzere birçok kuruluştaki yolsuzlukla mücadele çalışmaları başlatılmıştır. Özellikle diasporadan gelen destekleri koordine etmekte olan bahsi geçen yardım fonları arasında, 1992 yılında kurulmuş olan Hayastan Fonu gibi fonlar dikkat çekmektedir. [1]Bu fon 19 ülkedeki 21 Ermeni örgütünün hepsinin desteklerinin koordinasyonunu sağlamaktadır.[2]Paşinyanın göreve gelmesinin ardından Hayastan Vakfı Başkanı Ara Vardanyan Temmuz 2018 tarihinde yolsuzluk yaptığı gerekçesiyle tutuklanmıştır.[3]

Paşinyan, bu süreçte Hayastan fonunun geleceğine ilişkin sorunları çözeceğinin altını çizmiş, gereken düzenlemelerin yapılacağını vurgulamıştır.[4] Fonun başına sivil toplum ve demokratikleşme çalışmaları alanında tanınan aktivist Haykak Arşamyan getirilmiş ve Arşamyan, Paşinyan ile ilk görüşmesinde fonun rehabilite edilmesi sözünü vermiştir. Söz konusu yardımlarda bulunan grupların ve şahısların bir özelliğinin de Türk düşmanı ve Türk-Ermeni uzlaşmasına karşı olmalarını belirtmek gerekmektedir. Bu grupların neden yardım sürecinde yer aldıkları da anlaşılmaktadır. Türk düşmanlığını besleyerek sağlanmaya çalışılan yardımlardan kazanç sağladıkları açıktır.

Geçmişte Diaspora örgütleri ve radikal bazı ermeniler aracılığıyla, Ermenistana verilen bu destek ulaşması gereken yardım kuruluşlarına gitmemiştir. Ermenistanda artan yolsuzluklarla mücadele için herhangi bir öneri getirmeyen ve eleştiride bulunmayan diaspora ermenileri, aksine, ülke içindeki mafya yapılanmalarını bu desteklerle ayakta tutmuştur. Paşinyan yönetime gelene kadar, Ermenistana verilen desteğin kötüye kullanımı, yönetim tarafından hiç eleştirilmemiştir. Paşinyan, diasporanın çıkarlarını zedeleyebilecek bu tür bir girişimde bulunması üzerine, eleştirilerin hedefi haline gelmektedir. Diasporadaki radikal ermeni çevrelerin, şimdiye kadar yaptıkları bu hibelerin kaydı ve miktarı da açık değildir. Ermenistandaki mafya devletinin devam etmesinin en büyük sebebi diasporanın gönderdiği bu hesapsız destek olmuştur. Radikal diaspora mensupları bugüne değin Ermenistandaki mafya devletine verilen destekle ilgili ayakta durmasıyla ilgili hiçbir özeleştiriye bulunmamışlardır.

AVİM de Ermenistanın ekonomik olarak kalkınmasının temel amaç olması gerektiğine inanmaktadır. Kafkaslarda istikrar, iyi komşuluk ve dostluk; ancak ekonomik sıkıntıların sona ermesiyle gelişebilecektir.

[1]Hayastan All Armenian Fund Director Arrested for Embezzlement, *Armenian Weekly*, 3 Temmuz 2018, <https://armenianweekly.com/2018/07/03/hayastan-all-armenian-fund-director-arrested-for-embezzlement/>

[2]The Hayastan All-Armenian Fund Activities, *himnadram.org*, <http://www.himnadram.org/en/our-mission>

[3]Hayastan All Armenian Fund Director Arrested for Embezzlement, *Armenian Weekly*, 3 Temmuz 2018, <https://armenianweekly.com/2018/07/03/hayastan-all-armenian-fund-director-arrested-for-embezzlement/>

[4] Hayastan All Armenian Fund to be transformed into organization of 21st Century and to Move Onto Online Platforms, *Arka.am*, 2 Ekim 2018, http://arka.am/en/news/society/hayastan_all_armenian_fund_to_be_transformed_into_organization_of_21st_century_and_to_move_onto_onli/

[5] Haykak Arshamyan is Appointed Executive Director at Hayastan Fund, *Mediamax*, 24 Eylül 2018, <https://mediamax.am/en/news/society/30281/>

Yazar Hakkında :

Atıfta bulunmak için: AVİM, . 2026. "ERMENİSTAN EKONOMİSİNİN DİASPORANIN İANESİNE DEĞİL BALIK TUTMAYI BECERMEYE İHTİYACI VAR." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2018 / 74. Ekim 08. Erişim Nisan 02, 2026. <https://www.avim.org.tr/public/tr/Yorum/ERMENISTAN-EKONOMISININ-DIASPORANIN-IANESINE-DEGIL-BALIK-TUTMAYI-BECERMEYE-IHTIYACI-VAR>

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE

Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax:** +90 (312) 438 50 26

@avimorgtr

<https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi>

E-Posta: info@avim.org.tr

<http://avim.org.tr>

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır